

4HV Oefentoets 2 inclusief argumentatie

Deze toets bestaat uit twee delen: een theoriedeel en een toepassingsdeel. In het theoriedeel wordt gevraagd naar parate kennis over de theorie van tekstanalyse. Het toepassingsdeel bestaat uit een tekst met bijbehorende vragen.

Geef volledige antwoorden en let op spelfouten, want die leveren op het eindexamen maximaal 4 punten aftrek op. Hier kost elke spelfout een halve punt met een maximum van 2.

Theoriedeel

1. (1p) Je moet een stuk lezen voor de volgende vergadering. Je hebt gemarkeerd welke stukken je echt moet bestuderen en welke stukken je over kan slaan. Welke leesmanier heb je toegepast?
2. Een titel kan twee functies hebben, maar als er sprake is van een hoofdtitel en een subtitel zijn de functies meestal op dezelfde manier verdeeld.
 - a. (1p) Welke functie heeft de hoofdtitel meestal?
 - b. (1p) Welke functie heeft de subtitel meestal?
3. (1p) Geef vijf signaalwoorden die hetzelfde verband aangeven als 'ten eerste' en 'ten tweede'.
4. (1p) Geef drie signaalwoorden die een toelichtend verband aangeven.
5. (1p) Noem zes tekstsoorten.
6. (1p) In teksten waarmee de schrijver zijn publiek wil overtuigen, is de hoofdgedachte altijd een stelling. Geef vier synoniemen voor 'stelling'.
7. (1p) Wat is een aspect?
8. (1p) Uit hoeveel onderdelen bestaat een ontwikkeling minimaal?
9. (1p) Hoe noem je een hoofdgedachte in een slot?

Toepassingsdeel

Het is tijd om te vallen, lieve prinsen en prinsesjes

Veilig kiezen - Als jongeren een algemene studie kiezen om aan echte keuzes te ontsnappen, kunnen ze dan niet beter gewoon gaan werken?

I Het wordt weer herfst, de tijd waarin onze aanstaande examenkandidaten zich serieus zorgen beginnen te maken over de volgende stap in hun leven, een stap die vooral te maken lijkt te hebben met het kiezen van de juiste vervolgopleiding.

II Het zijn vreemde tijden. Niemand die zich meer lijkt te realiseren dat een opleiding ooit een hoopvolle kans was te ontsnappen aan een miserabel leven in onfortuinlijke omstandigheden. Niemand die zich nog lijkt te herinneren dat een opleiding een uitvinding van de Verlichting is, eens een noodzakelijke maatschappelijke ladder voor een bevolkingsgroep die overgeleverd was aan de grillen van adel en geestelijkheid, een essentieel instrument voor een toen nog voorzichtig groeiende democratie.

III Maar het is de 21ste eeuw. Een hoge opleiding is een last geworden, een last waar niemand op zit te wachten, vooral onze jongeren niet. Onze jonge prinsen en prinsesjes, gewent van vóór hun geboorte en heel hun jeugd rondgereden op de

achterbank, kunnen allang niet meer ontdekken waarom een opleiding een bevrijding zou zijn veeleer dan een verplichting. Ik zie het overal om mij heen, niet alleen als vader, maar ook als docent. En als filosoof, als iemand die zich beroepsmatig afvraagt waarom dat wat vanzelf spreekt eigenlijk vanzelf spreekt. Ik zie echt geen goede redenen meer voor die eindeloze toestroom van nog weer meer studenten die aan een echte keuze proberen te ontsnappen door iets algemeen te gaan studeren: psychologie, managementwetenschap, communicatiewetenschap.

IV Waarom gaan ze niet gewoon werken, denk ik dan.

V We hebben het er zelf naar gemaakt, natuurlijk. En het venijn zit volgens mij in de grondslag van onze moderne kennismaatschappij, in het idee dat kennis macht is en controle betekent. We zijn ons gaan blindstaren op de grenzeloze mogelijkheden van preventie. We lijden aan een preventie-obsessie. Als je er maar vroeg genoeg bij bent, zo denken wij, dan is alle ellende te voorkomen. Het is een terugkerend refrein bij iedere ramp, of het nu om de monstertruck in Haaksbergen gaat, de jihadisten die naar Syrië vertrekken, de ebola-epidemie of de problemen in de jeugdzorg. We zijn er simpelweg en onnadenkend van overtuigd dat we het allemaal hadden kunnen voorkomen als we de oorzaken maar vroeg genoeg gesignaleerd hadden.

VI Die overtuiging heeft zich inmiddels helaas al sinds hun geboorte als een onwrikbare waarheid in onze kinderen genesteld. Zij zijn ervan doordrongen dat het op hun allereerste keuzes aankomt, dat een geslaagd en gelukkig leven voor hen klaarligt en dat het ze aan niets hoeft te ontbreken. Als ze tenminste maar beginnen met het maken van de juiste keuze.

VII En dat terwijl wij zelf allemaal weten, als we eenmaal een beetje langer in het leven rondstappen, dat je het belangrijkste op latere leeftijd leert, dat je het meeste leert van je vergissingen en dat je soms heel hard moet vallen en serieus in de penarie moet zitten om de intrinsieke motivatie te vinden om je les te leren.

VIII Ik vrees echter dat we onze kinderen niet zullen laten vallen. Ik vrees dat we ze zullen blijven beschermen met onze risicomijdende adviezen. Ik vrees dat we ze zullen blijven voorliegen dat ze zo hoog mogelijk opgeleid aan het leven moeten beginnen. Het zal niet helpen. We zullen ze alleen maar verder naar de afgrond duwen. We zullen ze in de val laten lopen van de hoge opleiding die ze niet nodig hebben. De val van de hoogopgeleide kinderen die wij niet nodig hebben. De val van de alledaagse beroepen die we zullen reserveren voor kinderen die niet mee kunnen komen. De val van een hoogopgeleide klasse van mensen die niets geleerd hebben en overal te laat achter zullen komen.

IX Het gaat een dure les worden. Het spijt me voor onze kinderen, al ben ik van nature optimistisch en geloof ik in de weldadige ironie van het feit dat vallen het begin van opstaan is.

X Zullen we ze gewoon zonder opleiding aan het werk zetten? Bij wijze van maatschappelijke stage?

Jan Bransen in *De Volkskrant* van 3 oktober 2014

10. (1p) Welke houding blijkt uit de beeldspraak in de titel?

- a. Een neerbuigende
- b. Een kritische
- c. Een agressieve
- d. Een tegendraads

11. Alinea's 1 tot en met 3 hebben een functie die perfect past bij de functie van alinea 4.

- a. (1p) Wat is de functie van alinea 1 tot en met 3?
 - b. (1p) Wat is de functie van alinea 4?
12. (3p) Zet de zinnen van alinea 2 in een argumentatieschema. Zet de stelling bovenaan in het schema.
13. (1p) Welke functie heeft alinea 5?
14. (3p) Wat bedoelt de schrijver met 'preventie-obsessie' in alinea 6?
15. De volgende vragen gaan over het verband tussen alinea 6 en 7.
- a. (1p) Welk verband is er tussen alinea 6 en 7?
 - b. (1p) Welk signaal krijg je daarvoor?
16. De volgende vragen gaan over alinea 8. Alinea 8 kun je in twee delen verdelen.
- a. (1p) Citeer de zin waarmee het tweede deel begint.
 - b. (1p) Neem de zin over en voeg een signaalwoord toe waardoor de tweedeling van de alinea duidelijker wordt.
 - c. (1p) De tweedeling van de alinea kun je ook zien aan de woordkeus van de schrijver. Leg dit uit.
17. (1p) Van welke soort argumentatie maakt de schrijver gebruik in alinea 8?
- a. Argumentatie op basis van intuïtie
 - b. Argumentatie op basis van oorzaak en gevolg
 - c. Argumentatie op basis van gezag
 - d. Argumentatie op basis van autoriteit
18. (1p) De eerste zin van alinea 9 is:
- a. Een argument
 - b. Een conclusie
 - c. Een constatering
 - d. Een feit
19. (1p) Deze tekst is een
- a. Betoog met activerende elementen
 - b. Een activerende tekst met betogende elementen
 - c. Een activerende tekst met uiteenzettende elementen
 - d. Een uiteenzetting met betogende elementen
20. (1p) Welke van onderstaande mogelijkheden geeft de hoofdgedachte van de tekst het beste weer?
- a. Een hoge opleiding wordt niet meer gezien als de mogelijkheid om te ontsnappen aan een middelmatig bestaan, daarom kunnen kinderen beter gaan werken.
 - b. Een hoge opleiding is voor kinderen geen kans meer, maar een last, omdat ze al vroeg van ouders leren dat je problemen alleen kunt voorkomen met een hoge opleiding, terwijl ze hun kinderen daar juist mee in de val laten lopen.
 - c. Om werkelijk te leren, moet je eerst vallen. Daarom moeten kinderen niet gedwongen worden om te studeren. Ze moeten juist gaan werken.
 - d. Een hoge opleiding is niet meer belangrijk. Daarom moeten ouders ophouden met hun kinderen naar die opleidingen te sturen. Het is beter als hun kinderen gaan werken.